

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 lutego 2016r. Sąd Rejonowy w Płocku, w sprawie z powództwa M. J. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż., o zapłatę 22.292,18 zł, umarzył postępowanie w zakresie kwoty należności głównej w wysokości 4.134,85 zł; zasądził od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. na rzecz powoda M. J. kwotę 18.157,33 zł wraz z odsetkami:

- od kwoty 866,06 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.10.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 5.061,59 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.10.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- 2.475,44 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.09.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- 1.046,50 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 22.08.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- 1.116,57 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.06.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- 6.180,67 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.02.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty;

- 1.410,50 zł liczonymi w wysokości ustawowej za okres od dnia 21.01.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty

oraz odsetki liczone w wysokości ustawowej od kwot:

- 851,07 zł od dnia 21.10.2014r. do dnia 1.04.2015r.,

- 2.085,28 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia 16.02.2015r.,

- 1.198,50 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia 16.02.2015r..

Ponadto zasądził od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. na rzecz powoda M. J. kwotę 3.352 złote tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał ściągnąć od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 550 złotych tytułem zwrotu wydatków pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Powyższe orzeczenie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w pozwie z dnia 24.11.2014r. powód M. J., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż. kwoty 22.292,18 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 866,06 zł od dnia 21.10.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 5.912,66 zł od dnia 21.10.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 4.560,72 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.198,50 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.046,50 zł od dnia 22.08.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.116,57 zł od dnia 21.06.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 6.180,67 zł od dnia 21.02.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.410,50 zł od dnia 21.01.2014r.

do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, iż z pozwanym łączyła go umowa o współpracy, na podstawie której powód wykonywał na rzecz pozwanego usługi transportowe przy wykorzystaniu naczep udostępnionych przez stronę pozwaną. Powód zgodnie z umową wykonał na zlecenie pozwanego i wystawił z tego tytułu faktury VAT nr (...), których pozwany nie opłacił, jak również faktury nr (...), które pozwany uregulował jedynie w części, w pozostałej zaś części składając oświadczenia o potrąceniu. Pomimo wezwania do zapłaty, pozwany nie uregulował należności wobec powoda. W dniu 03.03.2015r. Sąd Rejonowy w Płocku V Wydział Gospodarczy uwzględnił powyższe powództwo i wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt V GNc 3103/14). Odpis nakazu zapłaty został doręczony pozwanemu w dniu 26.03.2015r. Pozwany złożył w dniu 08.04.2015r. skuteczny sprzeciw od powyższego nakazu, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż dochodzone przez powoda należności nie istnieją, bowiem uległy umorzeniu na skutek potrąceń z wierzytelnościami pozwanego z tytułu braków w przewożonym towarze, uszkodzeń towaru oraz regresowego obciążenia z tytułu naprawy naczepy uszkodzonej przez powoda. Pismem procesowym z dnia 03.06.2015r. powód cofnął pozew w części dochodzonej kwoty 4.134,85 zł ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 18.157,33 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 866,06 zł od dnia 21.10.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 5.061,59 zł od dnia 21.10.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 2.475,44 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.046,50 zł od dnia 22.08.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.116,57 zł od dnia 21.06.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 6.180,67 zł od dnia 21.02.2014r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.410,50 zł od dnia 21.01.2014r. do dnia zapłaty, a nadto ustawowych odsetek od kwoty 851,07 od dnia 21.10.2014r. do dnia 01.04.2015r., 2.085,28 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia 16.02.2015r. 1.198,50 zł od dnia 21.09.2014r. do dnia 16.02.2015r. Cofnięcie pozwu spowodowane było faktem dobrowolnego zaspokojenia roszczeń w tym zakresie przez pozwanego. Powód zakwestionował złożone przez pozwanego oświadczenia o potrąceniu. W dalszym toku procesu strony potrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. Powód M. J. oraz pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż., prowadzą działalność gospodarczą. Strony zawarły umowę, której przedmiotem było odpłatne świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego krajowych usług transportowych z wykorzystaniem naczepy chłodniczej pozwanego. Za wykonane usługi pozwany zobowiązał się zapłacić przewoźnikowi wynagrodzenie zgodnie ze stawką kilometrową i z uwzględnieniem kosztów opłat drogowych. Strony ustaliły, iż powód będzie wystawiał faktury VAT zbiorczo za wykonane w danym okresie usługi transportowe w oparciu o sporządzone przez pozwanego rozliczenie tras i kilometrów. Powód realizował zlecenia transportowe zgodnie z umową. Z tytułu wykonanych usług, powód wystawił pozwanemu, na podstawie rozliczeń tras i kilometrów następujące faktury VAT:

- nr (...) na kwotę 24.339,98 zł z terminem płatności do dnia 26.11.2013r.,
- nr (...) na kwotę 27.201,57 zł z terminem płatności do dnia 27.11.2013r.,
- nr (...) na kwotę 29.110,59 zł z terminem płatności do dnia 28.12.2013r.,
- nr (...) na kwotę 26.740,94 zł z terminem płatności do dnia 05.01.2014r.,
- nr (...) na kwotę 31.849,42 zł z terminem płatności do dnia 10.01.2014r.,
- nr (...) na kwotę 6.647,69 zł z terminem płatności do dnia 27.05.2014r.,
- nr (...) na kwotę 1.408,09 zł z terminem płatności do dnia 28.05.2014r.,
- nr (...) na kwotę 10.136,33 zł z terminem płatności do dnia 29.05.2014r.,
- nr (...) na kwotę 6.210,39 zł z terminem płatności do dnia 28.05.2014r.,
- nr (...) na kwotę 8.107,77 zł z terminem płatności do dnia 09.07.2014r.,

- nr (...) na kwotę 2.573,52 zł z terminem płatności do dnia 09.07.2014r.,
- nr (...) na kwotę 7.469,51 zł z terminem płatności do dnia 08.07.2014r.,
- nr (...) na kwotę 8.011,31 zł z terminem płatności do dnia 08.07.2014r.,
- nr (...) na kwotę 1.198,50 zł z terminem płatności do dnia 12.08.2014r.,
- nr (...) na kwotę 4.560,72 zł z terminem płatności do dnia 28.08.2014r.,
- nr (...) na kwotę 5.912,66 zł z terminem płatności do dnia 26.09.2014r.,
- nr (...) na kwotę 866,06 zł z terminem płatności do dnia 26.09.2014r..

W związku z brakami towarów pozwany obciążył powoda fakturami VAT oraz notami obciążeniowymi. Powód nie zgodził się z wystawionymi przez pozwanego notami obciążeniowymi. W dniu 28.11.2013r. pozwany dokonał zapłaty kwoty 50.131,05 zł tytułem faktur VAT nr (...) oraz złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty 1.410,50 zł z przysługujących mu wierzytelności. W dniu 20.01.2014r. pozwany dokonał zapłaty kwoty 76.209,45 zł tytułem faktur VAT nr (...) oraz złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty 11.191,50 zł z przysługujących mu wierzytelności. W dniu 29.05.2014r. pozwany dokonał zapłaty kwoty 23.285,93 zł tytułem faktur VAT nr (...) oraz złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty 1.116,57 zł z przysługujących mu wierzytelności. W dniu 10.07.2014r. pozwany dokonał zapłaty kwoty 25.115,61 zł tytułem faktur VAT nr (...) oraz złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty 1.046,50 zł z przysługujących mu wierzytelności. Kolejne oświadczenia o potrąceniu pozwany złożył w dniach 20.09.2014r., 20.10.2014r., 09.03.2015r., 13.03.2015r. Dnia 05.11.2014r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 28.476,35 zł z tytułu nieuregulowanych faktur VAT. Notą z dnia 12.03.2015r. pozwany obciążył powoda kwotą 3.700,32 zł tytułem odszkodowania za naprawę naczepy. W dniach 16.02.2015r. i 01.04.2015r. pozwany wpłacił na rzecz powoda kwoty odpowiednio 3.283,78 zł tytułem zapłaty za faktury VAT nr (...) oraz 851,07 zł tytułem zapłaty za fakturę VAT nr (...). Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane dowody. Podkreślił, że w przedmiotowej sprawie okolicznością bezsporną był fakt zawarcia przez strony umowy o współpracę, na podstawie której powód świadczył na rzecz pozwanego usługi transportowe. W sprzeczności od nakazu zapłaty pozwany nie zakwestionował, że zlecał powodowi krajowy przewóz towarów ujęty na fakturach VAT załączonych do pozwu i powód przewóz ten wykonał. Biorąc pod uwagę stanowisko pozwanego, przedstawione okoliczności nie były przedmiotem sporu pomiędzy stronami postępowania, nie wymagały zatem udowodnienia w toku procesu. Zgodnie bowiem z art. 229 k.p.c., w postępowaniu cywilnym nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Okolicznością sporną pomiędzy stronami była zasadność dochodzonego roszczenia, wobec złożenia przez pozwanego oświadczeń o potrąceniu. Pozwany podniósł bowiem, iż przysługiwały mu względem powoda wierzytelności z tytułu uszkodzenia naczepy oraz braków ilościowych w przewożonym towarze.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia okoliczności spornych miały w ocenie Sądu Rejonowego dowody osobowe w postaci zeznań świadków oraz strony powodowej. Zeznania świadków były rzeczowe i logiczne, znajdowały oparcie w zebranych materiałach dowodowych. Sąd Rejonowy podkreślił, iż zeznania świadka S. R. nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, świadek bowiem wiedzę na temat współpracy pozwanego z powodem oraz dokumentację otrzymał od innego pracownika. Za istotne Sąd Rejonowy uznał zeznania świadka A. C. (1), która zajmowała się rozliczaniem naczep. Świadek wskazała, iż powód obciążony został kosztami naprawy uszkodzonej naczepy i nie sprzeciwiał się konieczności zapłaty. Również istotne znaczenie miały dla Sądu zeznania świadka A. C. (2) w zakresie w jakim świadek przedstawiła okoliczności składanych przez kontrahentów pozwanego reklamacji w związku z brakiem części towaru - świadek zeznała, iż były to niewielkie ilości, zaś pozwany nie zgłaszał kradzieży towaru. Świadek wyjaśniła również, w jaki sposób paleta z towarem przygotowywana jest do wysyłki. W tym zakresie jej zeznania poszerzone były zeznaniami świadka Ł. F., który jako kierowca powoda szczegółowo opisał procedurę załadunku towaru do naczepy. Z zeznań tych wynika, iż jedyny dostęp do towaru mieli pracownicy pozwanego, natomiast kierowcy powoda zobowiązani byli jedynie do sprawdzenia ilości palet, nie zaś ich zawartości. Również zeznania powoda M. J. Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne, korelowały bowiem z pozostałym materiałem dowodowym.

Przedłożone do akt sprawy przez obie strony procesu dokumenty prywatne Sąd I instancji uznał za wiarygodne dowody, brak było bowiem podstaw do kwestionowania ich prawdziwości. W tak określonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że powód M. J. dochodził w niniejszej sprawie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż. zapłaty wynagrodzenia za zrealizowane na rzecz pozwanego usługi przewozu. Warunki zawartego pomiędzy stronami zobowiązania wynikały z treści umowy o współpracę. W tym kontekście dochodzone roszczenie zakwalifikować należało jako żądanie spełnienia przez pozwanego świadczenia, do którego był on zobowiązany zgodnie z treścią zawartej pomiędzy stronami umowy przewozu (art. 353 §1 k.c.). Mając przy tym na uwadze, że zlecony przez pozwanego przewóz miał charakter krajowy, wzajemne prawa i obowiązki stron w ramach zawartych umów regulowały również przepisy ustawy z dnia 15.11.1984r. - Prawo przewozowe (j. t. - Dz. U. z 2012r., poz. 1173). Na wstępie Sąd Rejonowy zauważył, iż zgodnie z przepisem art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Do elementów przedmiotowo istotnych umowy przewozu należy ustalenie przedmiotu przewozu i trasy przewozu oraz określenie wynagrodzenia należnego za przewóz. Podkreślić przy tym należy, iż przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują żadnej formy szczególnej dla umowy przewozu, do jej zawarcia prowadzi zatem każde zachowanie się stron, które ujawnia ich wolę w sposób dostateczny (art. 60 k.c.). Umowa przewozu należy do kategorii umów zobowiązujących, odpłatnych i wzajemnych. Przy przewozie rzeczy podstawowy obowiązek przewoźnika polega przede wszystkim na dowiezieniu przesyłki do określonego miejsca przeznaczenia oraz wydaniu jej osobie wskazanej jako odbiorca przesyłki, w stanie niepogorszonym i we właściwym terminie (por. M. Sychowicz, [w:] Gudowski, Komentarz 2013, t. III, cz. 2, art. 774, Nb 11). Natomiast podstawowym obowiązkiem kontrahenta przewoźnika (wysyłającego), jest zapłata wynagrodzenia za przewóz. W realiach przedmiotowej sprawy wzajemne obowiązki stron wynikały z zawartej przez strony umowy o współpracy oraz wystawionych przez powoda faktur VAT. Dokumenty te określały zarówno przedmiot przewozu, jak również wynagrodzenie przysługujące powodowi. Pozwany nie kwestionował stawki za usługę. Jedynym zarzutem na jaki powołała się strona pozwana było potrącenie wierzytelności powoda z wierzytelnościami przysługującymi pozwanemu z tytułu naprawy naczepy oraz braków ilościowych w przewożonych towarach.

W kontekście zarzutu pozwanego zważyć należy, iż według art. 498 k.c., przesłankami potrącenia są: wzajemność wierzytelności, jednorodność wierzytelności, wymagalność wierzytelności potrącającego i zaskarżalność wierzytelności potrącającego. Sąd, ustalając skuteczność oświadczenia o potrąceniu, musi między innymi zbadać, czy przedstawiona do potrącenia wierzytelność istnieje w zgłoszonym rozmiarze (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.06.1997r, III CKN 116/97, OSN 1997, Nr 11, poz. 184). Zarzut potrącenia jest formą dochodzenia roszczenia zrównaną w skutkach z powództwem. Do zarzutu potrącenia mają zatem zastosowanie wymagania stawiane wobec pozwu w zakresie określania żądania, przytoczenia okoliczności faktycznych oraz wskazanie dowodów, a w szczególności dokładnego określenia wierzytelności, jej wysokości, wykazania jej istnienia oraz wyrażenia woli potrącenia w celu wzajemnego umorzenia skonkretyzowanych wierzytelności (vide wyroki Sądu Najwyższego z dnia 04.11.1963r, I CR 857/59, NP. 1964 nr 12 oraz z dnia 18.04.2000r, III CKN 720/98, niepubl.). W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie sprostął nałożonemu na niego ciężarowi udowodnienia wierzytelności przysługujących mu względem powoda. Strona pozwana, załączając noty reklamacyjne od kontrahentów, wykazała co prawda fakt istnienia braków ilościowych w towarach przewożonych przez powoda, jednakże przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wskazuje, iż pracownicy powoda nie mieli dostępu do towarów szczelnie zapakowanych na paletach. Wszelkich czynności związanych z przygotowaniem towarów do przewozu dokonywali pracownicy pozwanego. W związku z powyższym, brak jest podstaw do obciążania powoda poniesionymi względem kontrahentów kosztami. W zakresie natomiast zwrotu kosztów naprawy naczepy zeznania świadków wskazują, iż strony porozumiały się co do wysokości odszkodowania. Mając na uwadze przedstawione rozważania Sąd Rejonowy uwzględnił żądanie pozwu. Wobec zapłaty przez pozwanego kwoty 4.134,85 zł powód w dniu 03.06.2015r. częściowo cofnął powództwo. W treści pisma wskazał sposób rozliczenia dokonanej wpłaty zgodnie z dyspozycją dłużnika, tj. 851,07 zł z tytułu częściowej zapłaty za fakturę VAT nr (...), 2.085,28 zł z tytułu częściowej zapłaty za fakturę VAT nr (...) oraz 1.198,50 zł z tytułu zapłaty całej należności za fakturę VAT nr (...). Dokonane w powyższy sposób przez powoda rozksięgowanie wpłat jest zgodne z wyrażoną w przepisie art. 451 § 1 zd. 1 k.c. regułą stanowiącą, iż dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. W kontekście częściowego cofnięcia powództwa podkreślić również należy, iż zgodnie z art. 203 §1 k.p.c.,

pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 §4 k.p.c.). Z uwagi na fakt, iż w przedmiotowej sprawie powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia, dla skuteczności cofnięcia pozwu nie była konieczna zgoda strony pozwanej. W ocenie Sądu nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 203 §4 k.p.c., skutkujące niedopuszczalnością cofnięcia pozwu, skoro pozwany zapłacił dochodzoną kwotę. Zgodnie z treścią art. 355 §1 k.p.c., jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne, sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Postanowienie takie może przy tym zapaść na posiedzeniu niejawnym, m.in. jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym (art. 355 §2 k.p.c.). W kontekście żądanych przez powoda odsetek ustawowych od świadczenia wynikającego z załączonych do pozwu faktur VAT wskazać należy, iż zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia za dokonane usługi transportowe jest świadczeniem pieniężnym i w przypadku opóźnienia po stronie dłużnika w jego spełnieniu, wierzyciel uprawniony jest na podstawie art. 481 § 1 k.c. do domagania się zapłaty odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona między stronami, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 zdanie pierwsze k.c.). Jak wynika z faktur termin płatności poszczególnych należności był oznaczony, co oznacza, iż od dnia następnego dłużnik pozostaje w zwłoce. Nadto, w związku z zapłatą pozwanego dokonaną w dniach 16.02.2015r. oraz 01.04.2015r. Sąd zasądził odsetki ustawowe od dni następujących po dniu płatności. Ponadto, biorąc pod uwagę, że ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw wprowadzono rozróżnienie w wysokości odsetek ustawowych w zależności od tego czy są to odsetki kapitałowe (tzw. zwykłe odsetki) - art. 359 k.c. czy odsetki za opóźnienie - art. 481 k.c., ograniczenie się w orzeczeniu do zasądzenia określonej kwoty wraz z „ustawowymi odsetkami” jak tego domagał się powód w pozwie mogłoby powodować trudności interpretacyjne na etapie ewentualnej egzekucji świadczenia. Wobec powyższego Sąd uznał za celowe wyraźne wskazanie sposobu naliczania tych odsetek, czyli od dnia wymagalności do dnia 31 grudnia 2015 r. - według wysokości dotychczasowej (do 1 stycznia 2016 r. Kodeks cywilny nie używał pojęcia „odsetki ustawowe za opóźnienie”), zaś od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetki te powinny być liczone w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Zmiana wysokości odsetek cytowaną wyżej ustawą będzie miała skutek więc o tyle, że do 31 grudnia 2015 r. odsetki te będą naliczane według przepisów dotychczasowych, zaś od 1 stycznia 2016 r. zgodnie z wysokością wskazaną w art. 481 § 2 k.c. W przedmiocie kosztów procesu należało orzec na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając tymi kosztami w całości pozwanego jako stronę przegrywającą. Zgodnie z powołanym przepisem, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W zakresie wysokości omawianych kosztów wskazać należy, iż zgodnie z art. 98 §3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.352,00 zł z tytułu kosztów procesu składały się poniesione przez powoda koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. - Dz. U. z 2013r., poz. 490), wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Ponadto Sąd nakazał, na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 w zw. z art. 83 ust. 2 oraz art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.), ściągnąć od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 550,00 zł tytułem wydatków pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa. Powyższa kwota stanowi zwrot kosztów przyjazdu na rozprawy świadków, które tymczasowo wypłacił Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w Płocku.

Przedmiotowe orzeczenie w części tj. w pkt. II, pkt III oraz pkt IV wyroku apelacją zaskarżyła strona pozwana, która zarzucając rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj.:

a) art. 233 § 1 KPC poprzez pozostające w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności ze znajdującymi się w aktach sprawy listami przewozowymi, fakturami VAT, notami obciążeniowymi oraz oświadczeniami o potrąceniu przyjęcie, że pozwany obciążył powoda fakturami VAT oraz notami obciążeniowymi wyłącznie w związku z brakami w towarze, w sytuacji gdy powód obciążony został zarówno za ubytek jak i uszkodzenia towaru, co miało wpływ na wynik sprawy, gdyż inne są zasady odpowiedzialności przewoźnika za ubytek, a inne za uszkodzenie towaru;

b) 233 § 1 KPC poprzez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego pominięcie znajdujących się w aktach sprawy listów przewozowych, na których nie było poczynionych przez powoda zastrzeżeń co do stanu przesyłek w chwili wydania towaru do przewozu, a uznanie za kluczowy dowód w sprawie zeznania świadków A. C. (2), Ł. F. i wyjaśnienia powoda, w zakresie w jakim sąd ustalił, że pracownicy powoda nie mieli dostępu do towarów zapakowanych na paletach, co skutkowało błędnym uznaniem, że powód nie może ponosić odpowiedzialności za uszkodzenie przesyłki;

c) art. 233 § 1 KPC poprzez nierozpatrzenie wszechstronnie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegające na pominięciu części wyjaśnień składanych przez powoda, w których powód wskazał, że nie zgłaszał nigdy, iż przygotowany do wysyłki towar był źle opakowany, nigdy nie odmówił wykonania przewozu z tego powodu, ani nie czynił w tym zakresie adnotacji na listach przewozowych, co skutkowało błędnym przyjęciem, że powód nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia przesyłki w trakcie transportu, w sytuacji gdy przed przyjęciem jej do przewozu nie zgłosił zastrzeżeń co do jej stanu;

d) art. 233 § 1 KPC poprzez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz pozostającym w sprzeczności z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym przyjęcie, iż skoro powód nie brał udziału w procesie ofoliowania palet i rozmieszczenia towarów na paletach to nie mógł ponosić odpowiedzialności za uszkodzenie przesyłki, w sytuacji gdy powód zobowiązany był do zabezpieczenia towarów wewnątrz naczepy, a szkoda powstała w trakcie przewozu i nie pozostawała w związku z opakowaniem przesyłki;

e) art. 233 § 1 KPC poprzez błędne uznanie, że pracownicy powoda byli zobowiązani przy załadunku tylko do sprawdzenia ilości palet, mimo że na podstawie łączącej strony umowy o współpracy (załącznik nr 2 pkt 2 lit. g) powód zobowiązany był do badania widocznego zewnętrznego stanu przesyłki i stwierdzenia w liście przewozowym stosownych zastrzeżeń w tym zakresie, a także do zabezpieczenia palety w naczepie, pod rygorem przyjęcia że towar przyjęty został do przesyłki wolny od wad;

f) art. 233 § 1 KPC poprzez pozostające w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym uznanie, że pozwany nie sprostał ciężarowi udowodnienia istnienia wierzytelności przysługujących mu względem powoda, mimo że w aktach sprawy znajdują się dokumenty określające wysokość roszczeń pozwanego, co w konsekwencji skutkowało uznaniem złożonych przez pozwanego oświadczeń o potrąceniu za nieskuteczne;

g) art. 233 § 1 KPC poprzez wybiórcze rozpatrzenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegające na tym, że sąd w wyroku całkowicie pominął kwestie związane z roszczeniem pozwanego z tytułu nierozliczonych palet euro, w ogóle nie odnosząc się do tej kwestii;

h) art. 321 KPC poprzez wydanie orzeczenia ponad żądanie pozwu, w zakresie w jakim sąd I instancji zasądził w pkt II wyroku od poszczególnych roszczeń dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 01.01.2016 do dnia zapłaty, gdyż powód nie wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, wobec czego w przypadku uznania powództwa należało orzec zgodnie z żądaniem pozwu (zmodyfikowanym pismem procesowym powoda z dnia 03.06.2015 r.) odsetki ustawowe od dnia wymagalności świadczenia do dnia zapłaty zgodnie z art. 359 K.C.;

i) art. 98 § 1 KPC poprzez błędne wyliczenie należnych powodowi kosztów procesu, nie uwzględniając, iż w sprawie wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w związku z czym powodowi zwrócone zostało opłaty od pozwu, wobec powyższego w przypadku uznania przez sąd żądania pozwu w całości pozwany jako strona przegrywająca powinien być obciążony jedynie do wysokości % niezwróconej powodowi części opłaty od pozwu;

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

a) art. 90 ustawy prawo przewozowe (dalej jako: PrPrzew) w zw. z art. 6 KC w zw. z art. 781 § 2 KC poprzez niezastosowanie w sprawie wymienionych przepisów i uznanie, że powód sprostował zadaniu udowodnienia, że nie ponosi on odpowiedzialności za uszkodzone przesyłki, mimo że ciążył na nim ciężar obalenia domniemania prawnego, zgodnie z którym przyjęcie do transportu przesyłki bez zastrzeżeń poczynionych na liście przewozowym przez przewoźnika przenosi odpowiedzialność za przesyłkę na przewoźnika, wykazania czego powód nie sprostował;

b) art. 65 ust. 1 PrPrzew poprzez jego niezastosowanie w sprawie mimo, że powód ponosił odpowiedzialność za uszkodzenie przewożonych towarów, gdyż szkoda powstała w trakcie wykonywanego przewozu, a powód nie wykazał, że ma wobec niego zastosowania którakolwiek z przesłanek egzoneracyjnych wyłączających jego odpowiedzialność;

c) 498 KC poprzez jego niezastosowanie w sprawie, mimo że pozwany dokonał skutecznego potrącenia wierzytelności, jakie przysługiwały pozwanemu względem powoda z tytułu ubytku przesyłki, uszkodzenia przesyłki oraz nierozliczonych palet euro, co skutkowało umorzeniem wzajemnych wierzytelności już przed wniesieniem pozwu;

d) art. 471 KC w zw. z art. 498 KC poprzez nieoddalenie powództwa w zakresie dotyczącym roszczenia regresowego z tytułu naprawy naczepy uszkodzonej przez powoda mimo jego skutecznego potrącenia przez pozwanego oraz uznania przez sąd zasadności tego roszczenia, zarówno co do wysokości jak i co do zasady;

e) art. 4 pkt 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych poprzez jego zastosowanie w sprawie, mimo że powód nie wniósł o zasądzenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty, co stanowiło wydanie orzeczenia ponad żądanie pozwu,

wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji strony pozwanej w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację jako częściowo zasadną należało uwzględnić, co z kolei prowadziło do częściowej zmiany zaskarżonego wyroku. Za zasadny należało uznać zarzut naruszenia prawa procesowego, w szczególności powołanego przez skarżącego przepisu art. 233 k.p.c. Sąd I instancji pomimo dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych wywiódł z nich niezasadny wniosek, iż strona pozwana zgłosiła do potrącenia wyłącznie należności o charakterze odszkodowawczym z tytułu poniesionych strat w przewożonym towarze a wynikających wyłącznie z braków czy ubytku w towarze. Za bezsporne między stronami należało uznać, iż do potrącenia, poza wyżej wymienionymi, strona pozwana przedstawiła również należności z tytułu: uszkodzenia towaru, rozliczenia palet oraz zapłaty należności z tytułu naprawy naczepy, przy czym ta ostatnia okoliczność, w świetle ustaleń Sądu I instancji winna jawić się jako przyznana przez stronę powodową.

Kierując się powyższą konstatacją wskazać należy, że do potrącenia z należnościami przysługującymi powodowi z tytułu wykonania umowy przewozu w wysokości wynikającej z wystawionych przez niego faktur VAT zostały przedstawione zostały przez pozwaną następujące należności:

- z tytułu rozliczenia palet – 9.377,21 złotych;
- z tytułu naprawy naczepy – 4.087,77 złotych;
- z tytułu uszkodzenia towaru – 8.386,93 złotych;
- z tytułu ubytku w przewożonym towarze – 704,65 złotych.

W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana udowodniła przesłanki zgłoszenia zarzutu potrącenia, w szczególności w aspekcie istnienia i wysokości zobowiązania w odniesieniu do kosztów naprawy naczepy w kwocie 4.087,77 złotych oraz uszkodzenia towaru w wysokości 8.386,93 złotych. Co do pierwszej z wymienionych należności, jak to zostało już wyżej podkreślone należność ta zarówno co do zasady obowiązku jej poniesienia jak wysokości została przyznana przez powoda. Odnośnie zaś drugiej z kwot wskazać należy, iż powoda jako przewoźnika obciążał obowiązek takiego zabezpieczenia ładunku aby od momentu jego przyjęcia do przewozu nie nastąpiło uszkodzenie przewożonego towaru. Obowiązek ten, poza wymaganiami ustawowymi, został określony również w umowie łączącej strony. Fakt wystąpienia uszkodzeń został potwierdzony w listach przewozowych, zaś wysokość należności z tego tytułu, przy braku dowodów przeciwnych została wykazana przez stronę pozwaną załączonymi dokumentami. Wobec powyższego zasądzona na rzecz powoda należność główna winna zostać obniżona o sumę wskazanych wyżej dwóch wartości, tj. kwot 4.087,79 zł oraz 8.386,93 zł. Wobec powyższego zaskarżony wyrok podlegał na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmianie w zakresie wyżej oznaczonym, przy czym Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do zasądzenia na rzecz powoda należności pobocznych w postaci żądanych odsetek, w wysokości innej niż ustawowe, stosownie do treści art. 481 k.c.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji w pozostałym zakresie. Co do kwoty obejmującej rozliczenie palet, wskazać należy, że pozwana nie wykazała aby zarówno umowa łącząca strony jak i załączniki do niej określały sposób rozliczenia palet, w szczególności w aspekcie oznaczenia rodzaju palet oraz ich cen jednostkowych, co z kolei nie pozwalało na uznanie, iż pozwana udowodniła wysokości roszczenia zgłoszonego do potrącenia z powyższego tytułu.

W zakresie zaś należności dotyczącej szkody pozwanej związanej z ubytkiem towaru w przewozie, Sąd Okręgowy podzielił w tej części rozważania przedstawione przez Sąd I instancji co do niewykazania przez pozwaną zarówno wysokości szkody jak i istnienia związku przyczynowego pomiędzy faktem wystąpienia określonych ubytków a działaniem powoda w zakresie wykonania umowy przewozu. Z powyższych względów apelacja strony pozwanej w powyższym zakresie podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. jako niezasadna.

O kosztach postępowania przed Sądami obu instancji orzeczono stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 k.p.c.